

GLEDALISKI LIST
DRAME SNG

1958-59

2

»Gledališki list« Drame SNG bo do nadaljnjega izhajal v zmanjšanem obsegu. Zato se bodo »Poljska kronika«, »Bibliografija gledališkega tiska« in prispevki inozemskih dopisnikov nadaljevali v prihodnjih številkah le v krajših odlomkih.

Poročilo o udeležbi Drame SNG na letošnjem Sterijinem pozorju, kjer je Drama prejela dve visoki priznanji — nagrado za najboljšo predstavo v celoti in nagrado za najboljšo režijo (rež. Slavko Jan) — bo objavljeno v 4. številki.

Dopisniki »Gledališkega lista« Drame SNG v tujini: Mikolajtis Ziemovit, Warszawa, za Poljsko; — dr. Miroslav Pavlovsky, Brno, za Češkoslovaško; — Ossia Trilling, London, za Anglijo in Francijo; — dr. Friedrich Langer, Wien, za Avstrijo; — Fred Alten, Basel, za Švico; — dr. Paul Herbert Appel, Hamburg, za Zvezno republiko Nemčijo in Gerhard Wolfram, Berlin, za Nemško demokratično republiko.

Gledališki list Drame Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. — Lastnik in izdajatelj Slovensko narodno gledališče Ljubljana. — Urednik Lojze Filipič. — Osnutek za naslovno stran: Vladimir Rijavec. — Izhaja za vsako premiero. Naslov uredništva: Ljubljana, Drama SNG, poštni predal 27. — Naslov uprave: Ljubljana, Cankarjeva cesta 11. — Tiskala tiskarna Časopisnega podjetja »Slovenski poročevalec«, Ljubljana. — Redakcija druge številke XXXVIII. letnika (sezona 1958-59) je bila zaključena 2. oktobra, tisk pa je bil končan 25. oktobra 1958.

GLEDALIŠKI LIŠT
DRAME
SLOVENSKEGA
NARODNEGA GLEDALIŠČA
LJUBLJANA
OSEMINTRIDESETI LETNIK
SEZONA 1958/59 — ŠTEV. 2

JOHN OSBORNE
OZRI SE V GNEVU!

JOHN OSBORNE

OZRI SE V GNEVU!

Igra v treh dejanjih

Prevod: **MAILA GOLOBOVA**

Režiser: **FRANCE JAMNIK**

Scena: ing. arch. **NIKO MATUL**

Kostumi: ing. arch. **MILENA KUMAR-MATUL**

Glasba: **BOJAN ADAMIČ**

O S E B E :

Jimmy Porter	BORIS KRALJ
Cliff Levis	JURIJ SOUČEK
Alison Porter	MAJDA POTOKARJEVA
Helena Charles	DUŠA POČKAJEVA
Colonel Redfern	EDVARD GREGORIN

Ples naštudiral: **Marijan Kralj**

Kostume izdelala gledališka krojačnica pod vodstvom **Eli Rističeve** in
Staneta Tancka

Inspicent: **Vinko Podgoršek**

Razsvetljava: **Vili Lavrenčič**

Lojze Vene

Odrski mojster: **Vinko Rotar**

Lasuljar-masker: **Anton Cencić**

Sufleza: **Hilda Benedičičeva**

**DELOVNI ZBOR DRAME SNG IN NJENO VODSTVO ISKRENO
POZDRAVLJATA NOVEGA UPRAVNIKA SLOVENSKEGA
NARODNEGA GLEDALIŠČA TOVARIŠA SMILJANA SAMCA**

JOHN OSBORNE,
dramatik in igravec

KRIK UJETE GENERACIJE

»Sel je popotnik skozi atomski vek...«

In popotnik je bil mlad, vsega lepega željan, voljan dela in ustvarjanja.

Motorji so rjovelj po cestah in v zraku in v vodi in pod zemljo, ki so jo s tuneli prevrtali po dolgem in počez, da je ječala vsa ranjena, a njen stok se je izgubljal v rjovenju strojev in robotov.

Gost, dušič plin iz rjovečih motorjev je zakril sonce. Iz megle in mraka so mežikali semaforji in kažipoti.

Množice so hitele po kamenitih cestah, se ustavljale pred semaforji, se obračale v smeri, ki so jih ukazovali kažipoti, peš, na motorjih, v motorjih, hlastno, naglo, brezobzirno.

Kot so ukazovali semaforji in kažipoti: slepo, poslušno in vdano, vedno po ukazu, čez gomile povoženih in poteptanih, skozi goreči bencin, ki se je razlil iz razbitih motorjev, skozi delavnice in pisarne, med železobetonskimi bloki, oblepljenimi z brezsravno nagoto, pod rafali atomskih strojnic in skozi beli, razkrajajoči hladni ogenj hidrogenskih bomb na številnih bojiščih.

Vedno po ukazu semaforjev in kažipotov, naprej, naprej. —

In je mislil mladi človek, da bo nekam prišel, da se bo nekje ustavil, da ga nekje nekdo čaka in pričakuje; hitel je, da bi bil kar najhitreje iz območja ukazujočih semaforjev in kažipotov, da bi kar najhitreje prišel iz mesta, da bi našel drevo in sonce in človeka, ki ne hlata, ki ne hiti, otroka, ki čeblja in se smeje, ljubico, ki ni prostitutka ali samo samica, streho, rožo, ki jo poljublja sonce.

Toda otrpnil je od groze mladi človek, ko je spoznal, da ni prišel nikamor, da ne pride in ne pride nikamor, in da se vrača na križišča, kjer je že bil, pred semaforje, ki jih je že nič kolikokrat ubogal in pred kažipote, ki jim je že tolikokrat sledil.

Obstal je mladi človek, se ozrl okoli sebe in prešinilo ga je strahotno spoznanje: da živi v svetu, ki je železobetonski labirint, s krvjo in bencinom preplavljeno dirkališče, toda dirkališče v krogu, po katerem brezumno divjajo ljudje-motorji.

Njegove oči so predrle mračno meglo izpušnih plinov in okoli sebe je zagledal ljudi: spreletel ga je občutek, da niso iz mesa in krvi, marveč iz železa in betona.

Ljudje, ljudje, je kričnil mladi človek na ves glas, to vendar ni mogoče! Ni dobro! Drugam moramo! Ven iz tega!

Toda njegov glas je, kot ječanje zemlje in stok povoženih in ranjenih, zadušilo rjovenje motorjev.

Val hiteče množice ga je pritisnil k tlam in šele zdaj je videl, da bredejo do gležnjev po brozgi človeške krvi in solz.

Človeštvo je izjokalo vse solze, iz njegovega srca je odtekla skoraj vsa kri.

In je videl, da prižigajo semaforje in usmerjajo kažipote mrki stražniki in je kričnil:

Ljudje! Ne ubogajte semaforjev in stražnikov! Kdo jih je postavil, kdo jim je dal oblast? Pojdimo drugam, ven iz tega labirinta, za temi železobetonskimi bloki mora biti nekaj drugega... Ne vem, kje in kaj, a nekaj mora biti...

Nihče ga ni poslušal, najbližji so ga suvali in pehali s svoje poti, nejevoljno in osorno:

Kaj se motaš pod nogami! Stran! Na poti si! Kaj bledeš? Saj je vse v najlepšem redu; semaforji in kažipotni nam govore, kam. Za vse je poskrbljeno; ob poti je vse, kar nam je potrebno, vse je urejeno, vse določeno, vse ukazano.

In mladi človek se ves zviže v krču blazne bolečine in blazne jeze:

Mora biti pot od tod! Mora! Obrne se in se zažene proti toku množice, z lakti in zobmi si krči med njimi pot v nasprotno smer, vzpenja se po gladkih, s kričečimi barvami preplepljenih betonskih blokih, zaganja se v slepe ulice, zaletava se v zapahnjena vrata.

Išče izhod. Kamor koli. Na kakršen koli način. Ne ve, kam, le to želi, da bi odšel nekam, drugam!

Vse zaman.

Izhoda ni, vsaj on ga ne najde. Izčrpan od bolečine in jeze se prepusti toku časa, a ne tako kot drugi: tok časa ga nosi po brozgi, v kateri so zdaj tudi že njegove solze in njegova kri, a njegova ohranjena človečnost se pogrezne v sanje, v resignacijo.

»Sel je človek skozi atomski vek...«

Na železobetonski dirkalni stezi v labirintu atomskega veka je v tem mladem človeku med množico ostal ohranjen delček sveta, kakršnega nosijo v sebi mladi ljudje: delček lepote, sreče, ljubezni, celo še delček upanja, toda samo v sanjah.

V sanjah, ki so se — človeške — zatele v živalski svet.

Kajti bolečina ob spoznanju, kaj se pravi biti človek v atomskem veku, je bila prehuda in preveč grozljiva: mladi človek je ni mogel prenesti.

* * *

Ta mladi človek je Osbornov Jimmy Porter. Eden izmed mnogih. Ali: tudi on. Eden izmed mnogih mladih ljudi današnjega časa, ki se zaletavajo, tavajo in iščejo poti, a doslej prvi in edini, ki je spregovoril in se izpovedal.

Mladi človek, ki je kriknil ogorčeno in prizadeto, zato tako strašno brutalno in grozljivo, da je prevpil rjovenje motorjev.

Svet mu je moral prisluhiniti.

In so se našli, jasno, ki so ga precej krstili in ga klasificirali:

Rebel v copatah.

Revolucionar brez revolucije.

Konservativni revolucionar.

Jezni mladi človek.

Outsider.

Se pravi: iztirjenec.

Od kod, iz česa je iztinitil?

Iz veljavne družbene morale in konvencije, iz urejenosti in smotrnosti današnje družbe, pravijo, ki ga obsojajo in odklanjajo. In nadalje sprašujejo, ki ga odklanjajo:

Za kaj sploh gre temu mlademu fantu? Kaj hoče? V čem je njegov revolucionarni program? Dobro: konflikt med mladim človekom in družbo, obvezni prepad med mladostnimi sanjami in življenjsko resničnostjo ter obvezno razočaranje; to že. A to je prastar in večen problem in v čem je današnja generacija na slabšem kot so bile vse dosedanje in bodo vse bodoče? Razen tega je pri Osbornu problem postavljen na glavo: družba je urejena in relativno normalna, Jimmy pa je neurejen, histeričen, krivičen do okolice in, kar je glavno, brez morale in brez revolucionarnega programa.

Naj na to vprašanje, očitke in obsodbe posredno odgovori Colin Wilson, ki v svojem »Outsiderju« pravi naslednje:

Ljudje imajo cilje, nekateri tudi daljne: v treh letih nov avto, v petih letih hišo. Toda cilj še ni ideal. Ti ljudje vsak dan menjajo srajco, toda nikoli ne izpremene sodbe o samih sebi.

Ti ljudje so kot v ječi, sodi iztirjenec. Pri tem so v svoji ječi čisto zadovoljni, živali v kletki, ki nikoli niso poznale svobode. In iztirjenec? Tudi on je prav tako v ječi, toda ve, da je v ječi. Zeli pobegniti. Toda pobeg ni lahak; ječo je treba natanko poznati, če hočemo iz nje pobegniti...

Resnično, če človek opazuje ljudi današnjega časa, mu postane jasno nekaj odločilnega: spozna namreč, da ne bodo poskušali pobegniti, ker se jim zdi, da so oni sami — ječa! Presenetljiva situacija!

Predstavljamo si velik grad na samotnem otoku, iz katerega je skoraj nemogoče pobegniti. Ječar pa je, da bi preprečil sleherni možnost pobega, ukrenil še poslednje: jetnike je hipnotiziral in jim sugeriral, da so oni in ječa — eno. Če se potem eden izmed jetnikov zave, da bi hotel biti svoboden in to pove sojetnikom, ga presenečeno gledajo in vprašujejo: »Svoboden? Česa? Saj smo vendar mi sami ječa in grad!« — Kaka situacija!

A natanko to se dogaja iztirjencu. In ostane mu samo ena rešitev. Sam mora ječo preiskati, na jasno si mora priti o njenih slabih točkah in pobeg si mora zamisliti povsem sam.

S tega zornega kota nam je Jimmy že bolj razumljiv in bližji.

Hlastno in histerično, docela nesistematično Jimmy preiskuje ječo, ki se imenuje atomski vek, se zaletava z glavo v zidove te ječe, v kateri se je zgodilo natanko tisto, kar opisuje Colin Wilson: velikanska večina jetnikov je podlegla hipnozi in psihozi časa, da je vse v najlepšem redu in da ni prav nobenega razloga za poskus, bežati, iskati, tvegati. Velikanska večina današnjih ljudi se popolnoma vdano in poslušno uvršča v kolono brez konca za brezumno vožnjo med semaforji časa po dirkališču časa, podobnem dirkališču v La Mansu.

Na komandni plošči dirke našega časa je montiran en sam kazalec: brzinomer. Edini ta je važen, kajti važen je samo tempo, vse ostalo, vse druge elemente je brezumna dirka časa izključila. Vse ostalo je dobro samo še za to, da s tem popravljajo, posipajo in ravnajo razbeljeno cestišče na dirkališču; morala, etika, ideje, dobrot in lepota notirajo samo še kot gradivo za posipanje razkopane ceste našega časa.

Jimmy pa je moralo ohranil, zato hodi v nasprotno smer kot tok časa. Skuša hoditi. Išče. Tava. Zaganja se in zaletava. Preiskuje ječo časa, da bi mogel uiti iz nje.

Gonilna sila njegovega iskanja je globoka in strahotna moralna ogorčenost.

Res pa je, da Jimmy nima revolucionarnega programa in je torej res revolucionar brez revolucije. Ni ne Čacki ne Maks je Jerman ne Ščuka ne Stockmann. Nemara je prav v tem tragika vseh Jimmyjev Porterjev in njihove generacije: ne zna najti smeri, ne zna se oprijeti ideje. Na vse reagira kritično, nervozno, histerično in dostikrat krivično, tudi na ideje, ki so bile gonilna sila vseh revolucionarnih generacij. Te ideje so Jimmyju in njegovi generaciji zastarele, diskreditirane — a nove, svoje, jasne in gonilne — nima.

Jimmyjevi proti vsemu in proti vsakomur usmerjeni protesti niso protesti človeka, ki je močnejši od okolice. Za njegovo arogantno samozavestjo se skriva strah, nesigurnost, jeza in brezpomočnost;

Jimmy ne ve, kakšen naj bi bil svet in kakšna naj bi bila človeška družba, ve le, da bi, taka kot je, ne smela biti.

Iz nestrpne ogorčenosti raste tudi njegov odnos do soljudi, zlasti do Alison, ki je globoko hipnotizirani jetnik v kletki časa. Brutaliteta Jimmyjevih izbruhov jo skuša zbuditi iz pedantne brezbrzičnosti in ravnodušnosti. In končno: kot je brutalen tok časa, ki se mu Jimmy ustavlja in mu kljubuje, tako so brutalne tudi Jimmyjeve reakcije na vse in na vsakogar, ki ga hoče v ta tok potegniti. Brezobzirno in na videz brez moralnega kompasa — a le na videz, v drobnih stvareh — se zaganja tudi v soljudi, včasih z zobmi in nohti, da bi si prekrčil pot, ki mu jo ukazuje njegovo osnovno spoznanje: ven, drugam, kamor koli!

In kot je absurden Jimmyjev čas, je absurden v svojih nasprotjih tudi Jimmy: njegova moralna ogorčenost je kriva, da sam izgublja moralno orientacijo, da je včasih krivičen in brutalen.

Jimmyjeva izpoved je izpoved generacije.

Izpoved generacije, ki je ujeta v pasti atomskega veka.

Izpoved o reševanju iz pasti, iz labirinta časa, o obrambi pred svetom, kakršen je.

Izpoved, ki je krik.

Pretresljiv, grozljiv in brutalen krik.

A ta krik je Osbornova drama, v kateri je kljub konvencionalni dramaturgiji več današnjega časa in njegovih problemov kot v številnih modernističnih dramskih parabolah.

Zato jo uprizarjamo.

Uprizoritev naj prispeva k podobi današnjega sveta, časa in človeka, ki jo je gledališče dolžno odtisniti, tudi če je še tako brutalna in boleča.

Morda je zaradi tega še bolj dolžno.

Lojze Filipič

JOHN OSBORNE,

angleški gledališki igralec in dramski pisatelj se je rodil l. 1929 v Londonu in se tam tudi šolal. Sprva se je ukvarjal s časnikarstvom, nato je kot zasebni učitelj potoval z igralsko družino Barry O'Brien in na turnejah poučeval otroke gledaliških igralcev in delavcev. Pozneje je postal v istem gledališču asistent režiserja, a tudi to delo je kmalu opustil in si poiskal prvi angažma kot igralec v nekem provincialnem gledališču. V borbi za uveljavitev je kot igralec preromal šest gledališč, med njimi eno potujoče, in se končno l. 1956 ustalil v londonskem Royal Court Theatre, kjer je malo pred tem doživel znani fantastični uspeh njegova drama »V gnevu se ozri!«.

Prvo dramsko delo z naslovom »Hudič v človeku« mu je l. 1947 uprizorilo gledališče v Huddersfieldu, drugo, »Osebnega sovražnika«, pa l. 1953 gledališče v Harrogontu. Deli sta na odru propadli in se ju je Osborne, zlasti »Hudiča v človeku«, za katerega pravi, da je bil »prav strašen«, odrekel. »Epitaf za Georga Dillona« je Osborne napisal še pred dramo »V gnevu se ozri!«, a uprizorjen je bil šele l. 1957, po presenetljivem uspehu drame »V gnevu se ozri!«.

Na željo Lawrence Oliviera je zanj napisal »Enterteinerja«, ki so ga po izrednem uspehu v Londonu uvrstila v repertoar — kot tudi dramo »V gnevu se ozri!« in »Epitaf za Georga Dillona« — številna gledališča po vsem svetu.

OZRI SE V GNEVU!

Mnoge je moje delo odbilo in ujezilo. Drugi zopet so bili nad njim navdušeni in so tako rekoč metali klobuke v zrak. Nekateri so menili, da moje delo prikazuje kos dolgočasnega življenja v svetu brez morale, drugi pa, da izpričuje izredno globok moralni čut. Vsega tega sem bil seve zelo vesel. Noben dramatik si ne more želeči več. Jeziti se, se pravi, biti prizadet, in ker nas pogosto obdaja le pedantna brezbriznost, ravnodušnost in zelo razširjena indolenca, prav nič ne škodi, če nekaj ljudi pripravimo do tega, da vstanejo, zaloputnejo s sedeži in hrupno odidejo iz gledališča. Vsak umetnik mora biti pripravljen na to, da ga bodo napak razumeli. Bog ve, da je že njemu samemu zadosti težko, razumeti lastno delo. In zato se nikakor ne sme čuditi, če mnogi reagirajo nanj presenetljivo, da, celo fantastično.

Rad bi povedal nekaj besed o ljudeh v moji drami, najprej o Jimmyju Porterju: naj vas ne premotijo porogljive opazke, da se baje sam sebi smili in da baje samega sebe pomiluje. Dandanes je že redkost, da kdo v razločnih in jasnih besedah govori o svoji žalosti ali tudi o veselju, toda verjemite, da je to v gledališču že stoletja običaj. V tem tiči jedro ogorčenja, ki ga mnogi čutijo do Jimmyja Porterja. Jimmy je sposoben, da govori o sebi, da se razkriva in to tudi dela. Angleško občinstvo in tisk bi se s tem popolnoma strinjala, če bi šlo za osebo iz Shakespeara ali Čehova — očitno pa ne, ko gre za človeka, iz katerega govorijo obup, stiske in razočaranja časa, v katerem živimo. Naloga dramatika je, da ljudi osvešča in da prispeva k temu, da bi več vedeli.

Jimmy Porter ni kratko in malo neki mlad človek, ki se jezi in razburja, ker mu svet ne dá stvari, ki si jih najbolj želi. Jimmy je mlad človek, ki lahko zelo mnogo da in bi tudi rad dal, a ga žali ter boli, ker očitno nikomur ni do tega, niti njegovi ženi ne.

Alison ni sposobna, da bi bila lojalna, celo ne sama do sebe. Niti upornik ni, ki ne ve, proti čemu se bori. Ujeta je med dva nezanesljiva svetova in ne zna in ne more se odločiti za enega ali drugega. To ve celo njen oče. Ve, da je v odnosu do Jimmyja izdajstvo, če piše Alison materi pisma, v katerih ga niti ne omenja. Vendar s tem nočem reči, da mi do Alison nič ni. Nasprotno, zelo mi je pri srcu. V mojem delu ne gre samo za Jimmyja Porterja. Gre za dvoje ljudi, ki se ljubita, toda ljubita se v razmerah in pogojih, mimo katerih po moji sodbi ne smemo z zaprtimi očmi.

Zelo mi je žal, da so imeli mnogi Cliffa za brezčutnega bedaka, ki ponižujoče dogodke okoli sebe samo neprizadeto opazuje. Mislim, da je odnos med tema mladima človekoma živ in pristen. Drug drugemu veliko pomenita. Morda tega ne znata izraziti, vendar zdaj ne gre za to. Če Cliff pravi: »Noge me boljijo«, je v Jimmyjevem odgovoru »Operi si no nogavice«, neizmerna privrženost. To je pač edino, kar zna reči.

Helena je podobna ljudem, ki kar naprej sprašujejo, zakaj se toliko razburjamo. Nikoli ni naletela na probleme, ki bi jih ne bilo moč z nekaj energije in s trohico zdrave pameti razvozljati, — dokler ne sreča Jimmyja. Živi v drugem svetu in četudi se krčevito in obupano

trudi, da bi dojela, česar ne more razumeti — kar pa mora kljub vsemu ljubiti —, mora končno podleči.

Ljudje, ki menijo, da je okolje mojega dela neizrečeno odvratno, kratko in malo nimajo pojma o nekaterih dejstvih resničnega življenja, namreč, da vlada stanovanjska stiska in da so mnoge hiše stare, umazane in grde; slepi so in ne vidijo ostudnosti lastne okolice, ki so jo, tako kot je, sami pomagali pokvariti. In če je človek mlad in stanuje v tuji hiši in uporablja tuje pohištvo, ga prav nič ne mikata, da bi stvari olepšaval. Kratko in malo čaka; čaka, da bi odšel, se umaknil. Porterjevi čakajo, da bi odšli, se umaknili, — čeprav ne vedo, kam.

Motiv medveda in veverice je povzročil vrsto nespoznanj. Konec drame ni sentimentalna. Ironičen je. Gre za dvoje ljudi, ki ne moreta več prenesti bolečine, da sta človeka in se zato skrivata v čarobno votlino in spremenita v majhni, kosmati bitji z majhnimi, kosmatimi možgani, prežeta z neumno, preprosto naklonjenostjo drug do drugega. To ni nič iz trte izvitega, saj gre za docela običajni način skupnega življenja pri globoko občutljivih, inteligentnih ljudeh. Le senzibilen, s fantazijo obdarjen duh je zmožen, da se zares igra.

Prevedla Z. F.

Po vsaki gledališki predstavi se boste kar najbolje okrepčali v znani restavraciji

„SLAVIJA“

(bivši Slamič)

na Gosposvetski cesti 1

Telefon: 20-972

SPREJEMAMO TUDI REZERVACIJE PROSTOROV

10 tableta

Phenalgol

PROTIV BOLOVA

„Lek“ LJUBLJANA Odobr. KZL: 373/54

Dobite ga v vsaki lekarni!

Narta

KOZMETIKA

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

Največja izbira

konfekcije, tekstila vseh vrst, obutve, perila,
raznih gospodinjskih potrebščin in aparatov,
pohištva, dvokoles v

VELEBLAGOVNICI »NAMA«, LJUBLJANA,

pred pošto

n a m a

Hitro, solidno in poceni

Vas postreže

VELEBLAGOVNICA »NAMA«, LJUBLJANA,

n a m a

Oglejte si pred nakupom vsakovrstnih potreb-
ščin izbiro blaga

v VELEBLAGOVNICI »NAMA« V LJUBLJANI,

pred pošto

IEV · LJUBLJANA
INDUSTRIJA ZA ELEKTROZVEZE
JUGOSLAVIJA

PROJEKTIRAMO
RAZVIJAMO
DOBAVLJAMO

kratkovalovne in ultrakratkovalovne sprejemno-oddajne aparature, aparature za usmerjene brezžične zveze, televizijske naprave, elektronske merilne in kontrolne instrumente, naprave za regulacijo in napajanje, sestavne dele za radio in elektrotehniko, VF keramiko, magnete, ferite, vse vrste avtomobilskih in miniaturnih žarnic, fotocelice, izolacijske in zaščitne mase ter metalizacijske in VF izolacijske lake.

INDUSTRIJA ZA ELEKTROZVEZE
Ljubljana — Jugoslavija

TOVARNA KOVINSKE
EMBALAŽE - LJUBLJANA

proizvaja vse vrste litografirane embalaže — kot embalažo za prehranbeno industrijo, gospodinjsko embalažo, bonboniere za čokolado, kacao in bonbone ter razne vrste litografiranih in ponikljanih pladnjev. Razen tega proizvodimo električne aparate za gospodinjstva kot n. pr. električne peči.

Izdelujemo tudi pribor za avtomobile in kolesa, in sicer avtomobilske žaromete, velike in male, zadnje svetilke, stop-svetilke, zračne zgoščevalke za avtomobile in kolesa ter zvonce za kolesa. Izdelujemo tudi pločevinaste litografirane otroške igrače.

CENTRALNA PLESNA ŠOLA ZA DRUŽABNI PLES

Ljubljana, Petkovškovo nabrežje 35

*Redni začetniški, nadaljevalni, izpopolnjevalni
in tekmovalni tečaji*

*Posebni tečaji za starejše osebe, kakor tudi
za dijake — študente*

Informacije na telefon: 21-881

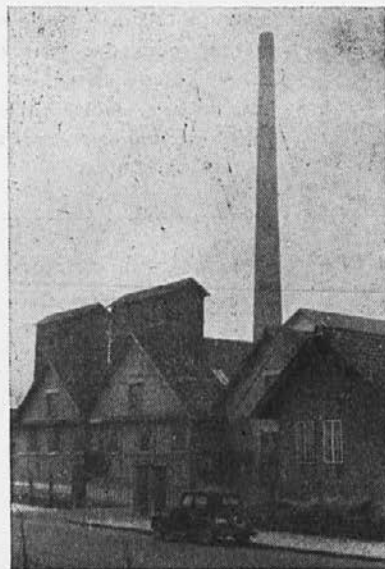
POUČUJE MOJSTER JENKO

Vpisovanje vsak dan od 17. do 21. ure

„SOČA“ - FESTIVALNA DVORANA

Vsako soboto od 20. do 24. ure plesni večer — dancing
Rezervacije miz na telefon: 21-768

Vsako nedeljo od 18.—22. ure nedeljski ples za mladino

Tovarna kleja

LJUBLJANA
ŠMARTINSKA 50

Telefoni: 30-368 in 30-611
Brzjav: »OSSA«

Proizvaja:

kostne in kožne kleje, žela-
tino tehnično in prečiščeno,
tehnične maščobe, gnojila in
krmila

*Prijavite pravočasno
svoje potrebe, ker vas
med letom zaradi ome-
jene proizvodnje ne
bomo mogli upoštevati*

Uvoženo in lepo domače sadje
ter zelenjavo imamo po
zmernih cenah vedno v zalogi:

»VIŠNJA«, Gradišče 7, pri Drami

»VIŠNJA«, Arkade, trg

»VIŠNJA«, Vodnikov trg

Naše sprejemnike, ki so
splošno znani po svoji
kakovosti in elegantni
izvedbi, lahko nabavite v
vseh strokovnih trgovinah!

Cene so nizke in vsakomur
dostopne!

TOVARNA BARV
IN LAKOV

»Color«

MEDVODE

SLOVENIJA

JUGOSLAVIJA

Izdeluje firneže, oljnate
barve, podvodne barve,
lake, emajle, steklarski
kit, umetne smole, nitro-
lake, špiritne lake, trdilo
za obutev.

TRGOVSKO PODJETJE

Svila

(BIVSI URBANC)

v Ljubljani
pri Prešernovem
spomeniku

priporoča
obiskovalcem
gledališča
svoje bogate
zaloge svile
in drugih
tkanin!

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE - LJUBLJANA

NOVA SERIJA PETIH POMEMBNIH KNJIG ZBIRKE

KULTURA IN ZGODOVINA 1958

Josif Kulišer: Splošna gospodarska zgodovina srednjega in novega veka; I. knjiga

Josif Kulišer: Splošna gospodarska zgodovina srednjega in novega veka; II. knjiga

Charles A. in Mary R. Beard: Zgodovina Združenih držav Amerike

Herbert Wendt: Iskal sem Adama

Paul Hazard: Kriza evropske zavesti v letih 1680—1715

SVETOVNI KLASIKI:

Subskripcijska
cena

1/1 pl. 1/2 us.

Plutarh: Življenje velikih Grkov	900	
Tukidides: Peloponeška vojna	1100	
Ovid: Pisma iz pregnanstva	900	
Puškin A. S.: Pesnitve	800	
Lermontov: Izbrano delo	800	
Dostojevski: Ponižani in razžaljeni	1000	1200
Oscar Wilde: Balada o kaznilnici v Readingu	280	

NAVODILO ZA NAROČANJE KNJIG:

Knjige SVETOVNIH KLASIKOV lahko dobite po znižani ceni, če jih naročite v predplačilu. Pravico do prednaročniške cene ima sleherni naročnik, ki naroči iz tega izbora najmanj pet knjig. Prednaročniške cene so objavljene v tem inseratu. Prosimo naročnike, naj podčrtajo tiste knjige, ki jih žele imeti. Skupno naročnino za izbrane knjige lahko naročniki plačajo v mesečnih obrokih. Najmanjši obrok je 400 dinarjev, do naročila, ki ne presega 5000 dinarjev. Pri višji skupni naročnini je treba obrok ustrezno zvišati, tako da bo naročnina plačana v teku enega leta. Naročilnico, ki naj bo pravilno izpolnjena, pošljite v zaprti kuverti na naslov: DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE — Ljubljana, Mestni trg 26, oddelek za knjižne zbirke

KRAŠ